

<p>Szerkesztői iroda: A KIADÓHIVATALBAN, hova a lap szellemi részét illető közle- mények küldendők.</p> <p>Kiadó hivatal: WOKÁL JÁNOS KÖNYVKERESKEDÉSE, hova a hirdetések s előfizetések bérmentesen küldendők.</p> <p>Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<h1 style="margin: 0;">KÖZÉRDEK.</h1> <h2 style="margin: 0;">Vegyes tartalmu heti lap.</h2>	<p>Megjelen minden vasár- napon egy nagy íven.</p> <p>ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>Egész évre</td> <td style="text-align: right;">4 frt.</td> </tr> <tr> <td>Fél</td> <td style="text-align: right;">2 "</td> </tr> <tr> <td>Negyed</td> <td style="text-align: right;">1 "</td> </tr> </table> <p>HIRDETMEYNEK DIJA: 3 hasábos petit sorért, vagy ennek helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 15 kr.</p>	Egész évre	4 frt.	Fél	2 "	Negyed	1 "
Egész évre	4 frt.							
Fél	2 "							
Negyed	1 "							

Olvasóinkhoz.

Midőn a már-már véget ért évnegyedben lapunk iránt tanusított anyagi és szellemi támogatásért t. olvasóinknak köszönetet nyilvánítunk: egyúttal pártolását kérjük a jövőre is.

Egy évnegyed kevés idő ugyan bármely lap életében; de mégis elégséges arra, hogy az olvasó meggyőződést szerezhesen az iránt, vajjon szerkesztő és kiadó képesek-e és készek-e beváltani tett ígéreteiket.

Ha képesek vagyunk-e? Ennek megítélését egészen olvasóinkra bizzuk.

De hogy készek voltunk és semmi fáradságot sem kiméltünk a magunk elé tűzött cél elérésére: azt a kötelességteljesítésnek édes tudatával állíthatjuk.

E fáradságtól jövőre sem riadunk vissza. El fogunk követni mindent, hogy a „KÖZÉRDEK” nevének egészen és teljesen megfeleljen; hogy Alsó-Fehérmegye és a hozzá közel eső részek társadalmi, közigazgatási és közigazgatási életének hű és tiszta tükré legyen. Nemcsak. Törekedni fogunk, — egész erőnkkel rajta leszünk, hogy a közérdek, melyek társadalmi, közigazgatási és közigazgatási életünket e megyében emelni és fejleszteni vannak hivatva.

Miként eddig, úgy jövőben is gondoskodni fogunk róla, hogy ügyelünknek e megye területén nyilvánuló főbb és közérdekű mozzanatairól olvasóinkat híven értesítsük. És nem fogjuk elmulasztani a legéberebb figyelemmel kísérni, és olvasóinkkal a maga idejében közölni a fejlődő élet és öregedő tapasztalat mindazon nyilvánulásait és tényeit, melyek akár anyagi, akár erkölcsi tekintetben hasznunkra fordíthatók és hasznunkra is fordítandók.

Ezen ígéretet teljesítésére azonban az erőnek legalább egy részét, a biztatást és bátorítást, ol-

vasóink támogatásától kell nyernünk: bizalommal fordulunk azért feléjük és kérjük anyagi és szellemi támogatásukat a már beállott második évnegyedben is.

A „Közérdek” előfizetési díja: egész évre 4 frt, felévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

A megyék rendezése.

(B.) Alább közöljük azon belügyminiszteri intézkedést, mely a megyék háztartásáról szóló 1883. XV. t. cz. végrehajtására hívja fel a törvényhatóságokat. — Két irányban szükséges határozatokat hozni, ugymint: a szolgabírói járások beosztása, a szolgabírói székhelyek kijelölése és a tiszti, segédkezelő- és szolgaszemélyzet számának és illetményeinek megállapítása tárgyában. — Ugy vagyunk értesítve, hogy ez intézkedések meghatározása végett, a rendelet vétele után 14 nap múlva rendkívüli megyei közgyűlések tartása végett a főispánok utasítást nyertek volna, minek azonban a legtöbb törvényhatóság, és ezek között megyénk, az éppen folyamatban levő ujjonozás miatt május haváig aligha képes lesz megfelelni. Nem is csekélység ez újabb változás. Új rendszer, új ára következik be, mely részben jobb erőket és képzetebbet egyéneket kíván, mint a jelenlegi, részben még patriarhalisan, részben burocraticusan mozgó éppen nem egyöntetű eredményeit tekintve kevésbé megfelelő szervezet.

Az első és fődolog a járások beosztása lesz. A törvény azt kívánja, hogy a szolgabírói járások lehetőleg a kir. járásbírói székhelyeivel és területeivel egyezők legyenek. — Megyénkben van 5 járásbírói: a leküldött tervezetben 6 szolgabírói van felvéve, a megye bizottsága pedig már kétszer kijelentette felirataiban, hogy 7 szolgabíróiagnál kevesebbet nem rendezesíthet. Mi ezen kijelentés mellett foglalunk állást, melyet közigazgatási, politikai és geographiai indokok tel-

jesen igazolnak. A javadalmazás, mely megyénknek nézve 58.000 forintban van megállapítva, elegendő — ámbár nem éppen bőséges — módot nyújt arra nézve, hogy ezen igazolt kivánalomnak megfelelőhessünk. — Beismerjük, hogy nem kevés nehézségre fogunk akadni a járások beosztásában. Sok mindenre kell tekintettel lennünk. A körjegyzőségek, a járásbírói járások, az országgyűlési és megyei bizottsági tag-választó kerületek, a járási székhelyek, a népesség száma, az utthalózat, sőt a folyók és hegyek melete is többé-kevésbé mind, mind figyelembe veendő. — Bőséges adat, elegendő tapasztalat van már gyűjtve arra nézve, hogy jól mérlegelve a körülményeket és soha sem tévesztve szem elől a jó közigazgatást méltán elváró megyei közönség érdekeit, — az új rendezés nagy munkáját a lehető legjobban tervezzük ki és hajtsuk végre. De éppen ez okból szükségesnek találjuk felhívni az érdekelteket, t. i. a megye közjáváért buzgó férfiak figyelmét, kérve, hogy nézeteiket, véleményeiket a közügy e fontos kérdésében nyilvánítani és közzé tenni sziveskedjenek, — történjék ez akár az egészre, akár egy vagy több járásra nézve is.

A tisztviselői állomások és fizetések kérdése későbbi s aránylag könnyen megoldható, ha a járások száma, beosztása stb. meg lesz állapítva. — E tekintetben egyedül azon nézetet jelentjük ki ezúttal, hogy — ámbár a törvény feljogosít — közigazgatási kiadásokra ezúttal semmi nemű ráváltat szükségesnek nem találunk.

— A megyék háztartásáról szóló törvény végrehajtása iránt a belügyminiszter a megyei törvényhatóságokhoz kibocsátott következő körrendeletben intézkedett. „A megyék háztartásáról szóló s az országos törvényhatóságok f. évi március hó 22-én közzé tett 1883. XV. t. cz. alapveinél és mélyre ható rendelkezéseivel fogva új korszakot van hivatva alkotni a megyék életében. Az ezen törvény által biztosított anyagi eszközök és tágabb önkormányzati jogkör mellett az állam módot

TÁRCZA.

A kicsi Balogh Jóskáról és az ő czimbalmáról.

Ha az ember hallja: megesküszik rá hogy cigány; ha az ember látja: veri a mellét az előbb tett hamis eskü miatt . . .

Ugy találtak vagy kapták valahol, míg egyébként hozhatta a gólya is . . .

Elég az hozzá: kék szemű a gyerek s ráadásul még szőke a haja is.

Milyen értelmes szöveg azok! Kár, hogy a sok éjjelezéstől vérről futott alá az egyik, s gyakran borul könybe a másik . . .

Hatvan krajczárt fizettünk fejenként azért, hogy elvert vagy husz nótát az ártatlan lélek, de szívesen fizettünk volna még annyit, ha elengedték volna neki a felét. Hiába ásitozott a szegény, hiába sajnáltuk a szegényt: a mammonra ásitozó moloch kijelenté a programm végén, hogy folytatása következik a „Két hattyuban.”

S a kicsi Jóska, kit nem egy kis ember megirigyel az ő aranyzinóros dalmányáért, az ő piros nadrágjáért, az ő czimbalmáért s a publikum tapsáért: a kicsi Jóska — mondom — nem kapott vacsorát mindaddig, a míg el nem verte az „ő nótáit”, melyeknek hangjára az impressárió zsebében tánczoltak a piezulák . . .

Aztán még megvárni az éjjeli utáni vonatot, aztán még tovább utazni Gyula-Fehérvárig. ott . . . mikor kerül ágyba a szegény kicsi Jóska? Bizony akkor mi már régen Morpheussal tánczoltuk azokat az ütemeket, melyeket ő minden álmódónak ingyen kiver. . . . Igaz-e édes nagysád, hogy kegyed is róla álmódott?

Az én feleségem azzal lepett meg reggel, hogy ő neki is volt (persze álmában) egy olyan kicsi Jóskája, csak hogy azt az apja után Sándornak hitták.

Azt kérdezi nagysád, hogy mért nem utaznak in-

kább a reggeli gyorsvonattal tovább? Mért kinozzák a szegény gyermeket egész éjjeli álmatlansággal?

Hát sokan vannak! Az impressario az apa, az anya, a nagybátya meg felesége, meg egy kis gyerek, meg egy eseléd, meg — a kit legelőbb kellett volna emlitenem — a kicsi Jóska! Nos hát ennyi embernek sokba kerül az út, a gyorsvonaton pedig nincsen — harmadik osztály. Ezért kell álmatlanul töltenie Jóskának az egész éjszakát.

Az impressario persze váltig bizonyította, hogy hiszen csak hetenként kétszer játszik, hogy egész nap alszik . . .

— Igen ám! Hát akkor miért véres a szeme szegénynek?

— Miért? Hát himlős volt!

Én elhittem, de nagysád cserecserejainak egy két-kedő mosoly játszik!

Igaza van nagysádnak, régi közmondás az s mindig is az marad, hogy „ne higgy a . . . z impressariónak.”

De hát miért utaznak vele annyian, még asszonyok is? Hát ők is osztozni akarnak a dícsőségben, a mely a kis ivadékról reájuk háramlik, s ebből az alkalomból meg-nézik Erdélyt is . . . Nem lett volna jobb otthon maradni azoknak, kikre itt szükség nem volt s nappal utaztatni a szegény Jóskát?

Állatvédőegyletek vannak már ország-világszerte, de hát ki védi a kis ártatlanokat? . . .

Tökét akarnak neki gyűjteni, hogy aztán megfelelően neveltethessék! Hát ki gyűjti azt a tökét? Az impressario? . . . Nos igen! De kinek? Vagy a szülők? Félek, hogy ilyen nagy regie mellett nem igen marad valami . . . Félek, hogy a szegény Jóska addig fogja gyűjteni a neveltetésére szükséges tökét, a míg kivénül a neveltetésből, s hogy soha sem fog ismerni több betűt, mint a mennyit ma is ismer. — Ma pedig nem ismer egyet is!

Az álmatlanul töltött éjek, az utazás viszontagságai felnőttek erejét is megviselik, mit gondol édes nagysád, ki fogja-e birni az a halvány gyermek ezt a sok strapációt? De ha kibírja is, mi lesz belőle megfelelő nevelés nélkül? Bizony csak olyan czimbalmos, vagy valamivel jobb, mint a Ferke meg a Pista, a ki alig fogja fenntartani magát, annál kevésbé pedig hét embert . . .!

No de a művészek régi hibája, hogy nem néznek a jövőre, miért nézzen hát a kicsi Jóska, a kinek még nincs is ahoz való esze . . . ?!

Egyébként ezek csak sötét gondolatok, melyek a szegény Jóska hallgatói legtöbbjének elméjében önkéntelenül is felébrednek. . . . Hátha csalódunk?? Hátha a kis Jóska mint nagy művész is diadalokat fog aratni és hét embert eltartani?!

Én kívánom, hogy úgy legyen!

De hát kitől tanult czimbalmozni? Senkitől. . . . A régiek apróságainak bölesője, a paizs, a kicsi Jóskáé pedig a czimbalom volt. . . . Két éves korában már kivert egy nótát, a mit valahol meghallott, pedig nem tanította rá senki. . . . Ugy mondják, s én elhinném még ha azt mondanák is, hogy nem czimbalmozni, hanem olvasni tanult meg magától!

Hiszen olyan okos, olyan kedves. . . .

A fehér czukrot igen szereti, hanem bort — azt mondja — nem szokott „inna” csak néha-néha. . . .

Legnagyobb öröm, ha farigcsálhat; s a palaczkok dugóit igen szereti kihuzogatni.

„Rendeljen már egy dugós üveget!! Hozasson még egy czukrot!!” — esacsogott a szegény. . . .

Minden fényes tárgyat megnéz, s nem szereti ha „te”-nek szólítják. . . .

A brügön is elhuzza a „kőrösi lányt.” . . .

A billárdon pedig sorba garambolt csinált. . . .

A cigarettet meg tudja készíteni, és és . . . no még igen sokat tud, azt is tudja, hogy csak négy és fél éves!

Az érdemrendeket Pesten kapta. . . .

Kapott itt is sok kitüntetést, a melyeket én jobban megirigyeltem tőle, mint az ordókat. . . . Hölgyeink sorba csókták; azok kiknek otthon nincs kicsi bubájuk: soron kívül is!!

Az öreg Rácz, a fiatal, fiatalabb és legfiatalabb zenekar tagjai pedig vigyorogva állottak körül, mintha csak ő benne látnák a cigány messiást . . .

Fidibus.

nyújt arra, hogy a megyei intézmény életerős fejlesztés által a kor követelményeinek színvonalára emeltesse: a megyék feladata már most azon lenni, hogy az ezen törvényhez kötött várakozásnak megfeleljenek, s ekként életképességükről tanubizonyítást tegyenek.

A törvény ezen nagy horderejére kívántam irányozni a megye közönségének figyelmét midőn annak végrehajtása céljából ezennel felhívom, hogy háztartásának ezen törvény szerinti berendezését, illetőleg a megye újjászervezését a végből legközelebb tartandó rendkívüli közgyűlésében az ügy fontosságához mért lelkiismeretességgel beható tanácskozás tárgyává tesse, olyaténkép intézkedjék, hogy a törvény 16. §-nak rendelkezéséhez képest, s a megye részére meghatározott évi javadalmazásnak megállapításánál alapul szolgáljon, kellő tájékozás végett, alatt idezárt kimutatások nyomán a megyének járások szerinti beosztásáról, továbbá a szolgabírói székhelyek meghatározásáról, valamint a tiszti, segéd, kezelő és szolgaszemélyzet számának és illetményeinek megállapításáról. — annak szem előtt tartásával, hogy az idézett 16. §. értelmében a járások területe és székhelye a járásbírói területeivel és székhelyeivel lehetőleg megegyezően kell, hogy megállapítsák, a törvényben előírt szabályrendeletet mielőbb megalkotván, azt jóváhagyás végett haladéktalanul hozzám terjessze fel.

A törvény szabatos rendelkezései és a fentemlített kimutatások utmutatása mellett nem tartván szükségesnek a megye közönségét háztartásának jövő berendezésére nézve részletes utasítással ellátni, ez alkalommal csupán azon körülményre figyelmeztetem, hogy miután ezental rendkívüli megyei építkezésekre, úgy mint eddig, tárczából külön javadalmazásra többé nem számíthat, háztartásának berendezésénél, illetőleg a szabályrendeletileg megállapítandó személyi kiadásoknál számba kell vennie azt is, hogy a felmerülő rendkívüli építkezések költségeire tartalékalap létesítésük a végből, hogy a megye lakossága ily célra pótdával való megterhelhetőségét lehetőleg megkíméltesse.

Végül megjegyzem, hogy a megyei központi pénzügyi és számviteli módjának, valamint a járásokban a pénzügyi és a hivatalos pénzek elküldése körül kövendő eljárásnak a 17. §-ban említett szabályozása iránt külön rendeletben utólag fogok intézkedni.

MAJLÁTH GYÖRGY országbíró.

Folyó hó 29-én rémes tett hire fatott szét, mely megdöbbenést keltve. A távirat röviden így szól: „Majláth országbíró az éjjel megfojtották! Hogyan? miként? a főváros közepén, saját lakásán? lehetséges-e? rablás vádja, vagy bosszu érzet eredménye-e a büntény, melynek áldozatát az egész ország gyászolja? Ki tudott mindezekre felelni itt, a távol vidéken! Másnap jöttek a lapok és részletes tudósításokkal igazolták a gyászhirot. Az esetről következőket állítottuk össze.

Majláth György a legfőbb ítélőszék elnöki irodáját f. hó 28-án este 6 órakor hagyta el. Velejénél Pallavicini Ede őrgórnál mulatott, honnan derült hangulatban tért szállására, mely ugyanazon házban, Budán a disztéren a Bathyányi palotában, az első emeleten van, melynek ajtajáig még karon fogva vezette Zichy Livia grófnét s azután tőle és Z. Nándor gróftól a legvidámabb hangulatban bucsúzott el.

Éjjel 11 órakor vetkezett le, Berecz János huszára segítségével. A gyilkosság közvetlen ezután követett el a hálószoba mellett levő furdőszobából előrohanó gyilkosok által, s az eddigi feltevések szerint a huszár részvételével, kinek szobája a furdőszoba mellett van. A gyilkosok egy ezukor süveg zsinagból készült hurkot vetettek reá és késsel támadták meg, melyet Majláth megragadott, oly erősen, hogy esontig bevágta tenyerét. A gyilkosok körülkötözve és egy finomabb kendővel betömtek száját, ki lefekvés előtt álfogait kivette és asztalára helyezte. Most a gyilkosok a hurkot kezeire csavarták, s ezeket egész nyakáig felhuzva, a fojtogatások következtében Majláth megfulladott. De kétségtelen, hogy a gyilkosok egyike dulakodás közben megsérült a kés által, mit a talált vérnyomok bizonynak. A rablás következett ezután, elvitték aranyóráját, tárczáját, a wertheim kulcsát, és megmosva véres kezeiket melyeket az ágylepedőhöz töröltek meg; azután a salomon áthaladva, a dolgozó szobába mentek, ott az erkély ajtaját kinyitva, az erkély rácsozatára, mely az Albrecht utra szolgál, vaskapcsolóval ellátott kötelet erősítették, s azon ereszkedtek le. Kora reggel Berecz a huszár rémulve tudósítja a portást, hogy ura szobáiban nagy rendtelenség van, fél óra mulva pedig ismét lelkendezve értesíti, hogy ura összekötözve hever a földön. A portás a komornyik s a huszár berohanva rémulétesen látják a valót; a komornyik kirántja az országbíró szájából kiálló véres ruhacsomót, de már hiába! A rendőrség rögtön értesítve, azonnal megjelent, s a cselédséget vallatás alá fogta, s a büntett nyomait vette vizsgálat alá. Az országbíró ágyától 3 lépésre, ingben lábaválóban, össze-

kötött kezekkel, lábakkal, nyakán fojtó hurokkal, a földön fekvő találtak. Az Albrecht-ut lejtőjén piros nyelű, uj, hegyénél mindkét oldalán kifent kést találtak, mely jegyei után itélve bécsi gyártmány. A bástyafal tövében két új kulcsot találtak, melyek a hálószoba zárjába beillenek. A kulcsok mellett egy két gombos, 7¹/₂ számu szürke szarvasbőr kesztyű hevert, mely közepén kettő repedt s szelein véres volt. A kötélhágcsó alatt két lábnyomra akadtak, az egyik divatos alacson angol sarku széles orru uri cipő nyomát mutatta, melyről gyps lenyomatot vettek. A lábnyomokon kívül véreseppek piroslottak, mint egy 200 lépés távolságra. A gyilkosok még egy láda szivart is zsebre raktak. A szobában egy vasdarabot s egy csomó kötelet találtak.

A rémes hír azonnal elterjedett. Tömegekben özönlött a nép s a társadalom minden osztálya. — Ő felségei is azonnal értesítve lettek Trefort miniszter által, ugyszintén az elhunyt neje és gyermekei, kiknek nagyobb része Bécsben volt, honnan külön vonaton érkeztek meg. A vizontlátás fájdalma mélyen megrendíté volt.

A vizsgáló bíróság legfőbb gyauja Berecz huszárra irányult, ki azt állította, hogy 11 órakor vetkezett le az országbíró, azután kiment, egy pohár vizet hozott; ura lefeküdt s lapokat olvasott, — ő pedig, mint máskor is, bezárta az ajtókat s a kulcsokat magához vette. Kovács alkaptány figyelmeztette Bereczet, hogy az erkély ajtaja belül van bezárva, s így azt a gyilkosok távozása után annak kellett bezárni, kinél a hálószoba kulcsa volt. A huszár halálsápadtan hátra lépett, idegesen nézte kezeit, mintegy keresve rajta a vérnyomokat s aztán felkiáltott: „Nem én vagyok a gyilkos, nem én vagyok.“ Rögtön letartóztatták és szigorú őrizet alatt börtönbe zárták.

A rendőrség erélyesen folytatja nyomozását s az egyik erősen gyanúsított egyének lakásán a véres kesztyű párját megtalálták.

Szabályrendelet a rendőri kihágások tárgyában.

(1879. évi XL. törvényezik alapján.)

II. Fejezet. A közcsend és rend elleni kihágások.

11. §. Azon nyilvános helyiségek, melyekben étel és ital neműek árultatnak, u. m. szállodák, vendéglők, kocsimák, éttermek, kávéházak, mulatók stb. csak éjjeli 12 óráig tarthatók nyitva.

A ki e tilalmat megszegi, kihágást követ el s az 1879. XL. törvény cikk 74. §-ban körülírt büntetéssel büntetetik.

12. §. Tekintettel a személy forgalom igényére, a tanács felhatalmaztatik, azon szállodák, vendéglők, kávéházak és nyári mulatóhelyek kijelölésére, melyek az előbbi §-ban megszabott zárórán túl is a vendégek befogadására nyitva tarthatók, s melyekben zenélés, előleges bejelentés s a kiszabott zenélési díj befizetése mellett, a rendőrség által egyes esetekben, a 11. §-ban meghatározott zárórán túl is engedélyezhető lesz.

13. §. Bordélyházakban szigoruan tiltatik a vendégeknek pénzért vagy ingyen bármiféle bort vagy szeszes italt kiszolgáltatni, nemkülönbön tilos ilyen helyiségekben bármily hangszerral zenélni vagy zenéltetni; a ki e tilalmat megszegi, valamint azon vendég, ki maga viz vagy vitel ilyes helyiségekbe bort vagy szeszes italt, — végül a vendég, a ki zenészt vagy zenészeket rendel és a zenész, ki megrendelésre vagy a nélkül ilyes helyiségekben zenél, 1-től 20 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, vagy ennek megfelelő elzárással büntetetik.

14. §. A ki utcákon közcsendet zavarólag és közbotrányt keltőleg kiabál vagy másként zajt üt, továbbá az is, ki nyilvános előadás, színházban s más ilyes közhelyen a közönség előtt, vagy hivatalos eljárásában levő hatósági közegyekkel szemben bárhol közbotrányt keltő magaviseletet tanúsít avagy zajt üt: 1-től 20 frtig fokozható pénzbüntetéssel, vagy ennek megfelelő elzárással büntetetik.

15. §. A ki az utcákon, sétátereken, kertekben vagy szőlőkben levő ültetvényeket, padokat, lámpákat s hasonló egyéb tárgyakat rongálja, bemocsolja: az okozott kár megtérítésén kívül 1-től 20 frtig fokozható pénzbüntetéssel, vagy ennek megfelelő elzárással büntetetik.

16. §. A ki a jelen fennálló, vagy a tanács és rendőrség által időről időre megállítandó vásár- és piacrend ellenére nem azon a módon és azon a helyen, mely számára kijelöltetett, vagy olyan helyen árul, melyen bizonyos árucikk árulása tiltott, továbbá a ki a mások számára kijelölt árúhelyeket elfoglalja, kihágást követ el és 1-től 20 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

17. §. A ki a köztérek, utcák és sétáterek használatára vonatkozólag esetről-esetre kiadott rendszabályokat megszegi, 1-től 10 frtig fokozható pénzbüntetéssel büntetetik.

18. §. Szüretelni vagy töröküzat szedni a közhegyeken csak a képviselő testület vagy a tanács által meghatározott időben és helyen szabad. A ki ezen tilalom ellen vét, 1 frtól 10 forintig fokozható pénzbüntetéssel büntetetik.

19. §. Minden háztulajdonos, bérlő és házfelügyelő köteles:

a) Telen havazások alkalmával a havat az illető ház előtt, valamint a járdáról korán reggel eltakarítani s az utcán halomba rakatni.

b) Az őszi, téli és tavaszi hónapokban előforduló, a gyalog közlekedést veszélyeztető jeges eső és havazás esetén az utcának a házak előtt elvezető és gyalog közlekedésre használt részeit hamuval, fűrészporral vagy porral behinteni.

c) Az utcára szolgáló, saját lakása előtt gyalog közlekedésül használt járda szemetét hetenként legalább egyszer összesepertetni s telkére hordatni.

d) Köteles a telkére összegyűjtött szemetet, trágyát a szomszéd telektől legalább 1 méter távolban úgy tartani, hogy abból a szomszédra kár vagy kellemetlenség ne járuljon, továbbá évenként legalább kétszer a tanács által esetenként s városrészenként kijelölendő és hirdményileg közzéteendő szemét lerakó helyre kihordatni, ha más alkalmas helye a határon nincs.

e) Köteles az illető telken levő emésztő gödröket a szükséghez képest időről-időre, vagy a rendőrség felszólítására bármikor is kitarítani.

A háztulajdonos, bérlő és házfelügyelő, ki e rendszabályokat megszegi, valamint a cselédtartó gazda és cseléd, ki szemetet és konyha-hulladékokat, vagy általában olyan anyagokat, melyek a közegészségre ártalmasok, vagy csak bár a köztisztaságra hátrányosok, utcákra, utakra, köztérekre, vagy a város belterületén a patak-mederbe kihord vagy lerak, kihágást követ el és 1-től 20 forintig fokozható pénzbüntetéssel vagy megfelelő elzárással büntetetik.

20. §. Kihágást követ el s 1-től 5 forintig fokozható pénzbüntetéssel vagy megfelelő elzárással büntetetik az is, ki az utcákat, köztéreteket, utcaszögleteket rontja, tisztátalanítja, illetőleg természeti szükségait azokon végzi, valamint az is, ki emésztő gödröket a patakmederbe befolyt engedi vagy oda üríti.

21. §. A ki bármintemű házi állatait (szarvas-marha, ló, sertés és majorság stb.) az utcákon köztérekben lézengeni engedi, 1-től 5 forintig fokozható pénzbüntetéssel büntetetik.

III. Rész. Zár határozatok.

22. §. Ezen szabályrendelet felsőbb jóváhagyás és szabályszerű kihirdetés után azonnal életbe lép.

23. §. A jelen szabályrendelet alapján behajtható büntetés pénzek a városi szegény pénzalap javára fordítatnak.

24. §. Ezen szabályrendeletben foglalt kihágások elbírálása a városi rendőr-tanácsos vagy helyettese illetőségébe utaltatik. Az eljárást az illető miniszteri rendeletek szabályozzák.

Nagy-Enyed rendezett tanácsu város közönségének 1882. évi ápril. hó 28-án tartott képviselői közgyűléséből.

Kovács Gyula,
polgármester.

5735. szám.
883.

Magyar királyi belügyminiszter.

Jelen az 1882. évi ápril hó 7-ik napján 58013—1881 szám alatt kibocsátott itteni rendeletemhez képest módosított szabályrendeletet az 1879. évi XL. t. cz. 5 §-a alapján, ezennel megerősítem.

Buda-Pesten. 1883. évi február hó 2-án.

a miniszter helyett
Prónay József, s. k.
államtitkár

Sz. 17.—883.
közgyűlési.

Ezen szabályrendelet ezennel közhírré tétetik azon kijelentéssel, miszerint az a kihirdetés napjától számított negyedik nap lép hatályba az 1879. XL. t. cz. 9. §-ának 3. bekezdése értelmében.

Nagy-Enyed rendezett tanácsu város közönségének 1883. márczius 19-én tartott képviselői közgyűléséből.

Kovács Gyula,
polgármester.

Ifj. Gáspár János,
jegyzőkönyv vezető.

Az iskolai takarékpénztárak.

A takarékoság fontos erény, mely által az egyes emberek a merséklet, az önuralom és a rendes élet mesterségét elsajátíthatják; mely által a nemzet anyagi jóléte és erkölcsi állapota előmozdítatik. Ezen erény birtokába nemcsak az oktatás által juthatni, hanem szükséges hogy a gyermekeket ezen erényhez szoktassuk. A felnőtt emberiség nagy része ezen erényhez szoktatva nem volt s következtése az, hogy az őseitől reá maradt vagyont czeláttalan és legtöbbször egészséget rontó pazarlással semmivé tette. A napszamos is, kire vagyon nem maradt, nem tudja a napi keresményének helyes beosztását, mert a mit ma kap, holnap kocsomába viszi. Nem volt a takarékoságra szoktatva. A takarékoság erényének nem tudása, oka ugy az egyesek mint a nemzetek elszegényedésének s merem állítani erkölcsi süllyedésének is. Hogy a jövő nemzedék ettől meg legyen mentve, már a gyermeki kor-

szélfelügyelő

z illető ház
ittatni s az

előforduló,

és havazás
yalog köz-

al vagy po-

ött gyalog

nt legalább

tet, trágyát

nygy tar-

emetlenség

er a tanács

és hirdet-

kihordatni,

gödöröket a

ség felszó-

ki e rend-

gazda és

gy általa-

írtalmások,

utezákra,

patak-me-

s 1-től 20

elő elzárás-

ig fokoz-

l büntette-

teket ron-

geit azokon

takmederbe

vas-marha,

eken lézen-

büntetésül

ahagyás és

pp.

behajtandó

vára fordit-

kihágások

tesse illető-

eri rendelet-

zönségének

gyűléséből.

Gyula,

mester.

er.

1813—1881

pest mód-

ez. 5 §-a

helyett

ef, s. k.

tétetik azon

ától számi-

L. t. ez. 9.

zönségének

gyűléséből.

János,

v vezető.

k.

az egyes

és élet mes-

anyagijó

erény birto-

m szükséges

k. A felnőt-

ra nem volt

dt vagyont

ással semmi-

maradt, nem

mert a mit

takarékos-

nem tudása,

nyedésének

gy a jövő

ermeki kor-

ban ezen erény elsajátítását meg kell kezdeni; — az iskolának nemcsak oktatni, hanem egyszersmind nevelni, a szülői házat támogatni, és a mennyire lehet a jelenkor káros tünetei ellen küzdeni feladata. Minden eszköz fel kell használnia hogy az ifjúságot a társadalmi és polgári erényekhez is szoktassa. Az iskolai takarékpénztárak intézménye azon eszközök közé tartozik, melyek segítségével az iskola legbiztosabban nevelheti az ifjúságot a takarékoság erényére. Az iskolai takarékpénztár az iskolának egy oly kiegészítő része, mely a gyermekek jó, becsületes és takarékos emberré való nevelését előmozdítja.

Ezen intézménynek eleinte hazánkban sok ellenzője volt. Így a szaklapok mint a politikai lapok hasábjain heves harcz fejlődött ki az ellene, és mellette szólók közt. Az ellene szólók rövid életet jósoltak neki; érvül hozva fel, hogy ez által az irigység, esalás és lopás mérge hirtetik el a gyermeki kebelbe. Az eddigi tapasztalatok ellenkezőt bizonyítanak, mert nem halt meg ez intézmény, sőt napról-napra hatalmasan terjed iskoláinkban, s terjeszti jótékony áldását. Nézzük csak meg a mult 1881—82-ik iskolai évben kiadott hivatalos kimutatást, mely szerint a míg 1876-ban 15 iskola 2621 tanulója 13 337 frtot takarított meg; már az 1882-ik év június végén 354 iskola 19,273 tanulója 114,734 frt 42 krát takarított meg. E kép elég világos; mindenki átláthatja, mily hatalmas lendületet vett hazánkban ez intézmény. E szám meggyőzőheti ellenzőit is. — Meggyőződtek a kezelők arról, hogy az iskolai takarékpénztári intézmény által a gyermekek megtanulja ismerni a takarékosági erényt.

Ezen intézmény hasznos voltáról meggyőződtek a kormány férfiai is. Avagy nem azt bizonyítja-e a vallás-és közoktatási és kereskedelemügyi miniszter urak évi ajándékai, melyeket a kezelő tanítók közt osztanak ki? Ha nem lennének erről meggyőződve, minden bizonnyal ezt nem tennék. És valjon Tisza Kálmán belügyminiszter leirata, mit a megyék főispánjai, és városok polgármestereihez intézett s mely szóról-szóra így hangzik: Az országos magyar gazdasági egyesület megkeresése folytán ezennel leküldöm Czimedhez Laurent-nak az iskolai takarékpénztárakról irt munkájának négy példányát magyar fordításban, hogy e figyelemre méltó intézmény minél szélesebb körben ismertté legyen — nem azt bizonyítja-e, hogy ez intézmény üdvös? Avagy nézzük mit ír Bismarck herceg Senkel plebánosnak, az isk. tak. pénztárak buzgó felügyelőjének? „Én magam is azt vélem, hogy az egészséges gazdasági fejlődés talpkövéit az egyesek észszerű takarékos háztartása képezi, és hogy ezeket csak is úgy lehet fejleszteni, ha gyakorlatilag is megismertetjük a gyermekekkel a takarékoságot. Kívánom, hogy fáradozását minél nagyobb siker koronázza, s a már is tag körbenismeretes és becsült intézmény ezen túl is mentől szebben fejlődjék.“

Midőn ily férfiak ismerik el üdvös voltát, mind azok kik temetését megérni remélték kénytelenek elnémulni, s belátni esalatozásuk voltát.

Látva a fennebbiekből, hogy mily hasznos intézmény az iskolai takarékpénztár, kérdés: mi a teendője tanító- szüle és társadalomnak? Minden tanító iskolájában honosítsa meg ez intézményt. Ne kiméljen fáradságot, mert fáradságának jutalma azon tudat, hogy ő is hozzá járult az erény ápolásához. Tegye magát érintkezésbe a szülőkkel; magyarázza meg nekik ennek állását. Buzdítsa nemes terve pártolására. Ha netalán ez ügyben járlatlan, forduljon Weisz B. Ferencz kir. tanácsoshoz, s ő felvilágosítással és utba igazítással szívesen szolgál. A szülők olykor-olykor gyermeköknek jó magaviseletök jutalmául adjanak ajándékba, — ne édességet — hanem pénzt s hassanak oda, hogy gyermekök azzal ne használatlanságot vásároljanak, hanem vigyék az isk. tak. pénztárba, hol észrevételül a krajczárból forint lesz és sokszor a megtakarított forinttal oly tettet lehet véghez vinniök, melyet különben nem lennének képesek. Ez által már a kis gyermeki kebelben felébred a takarékoság és jótékonyág iránti hajlam, mely tovább fejlesztve hatalmas fává válik. Tanulók, szülők közre munkálása által takarékos, és erényes nemzedék neveltetik.

Csengeri Antal azt mondta: „Ha sehol e világon nem léteznének isk. tak. pénztárak, nálunk mégis életbe kellene léptetni azokat.“ Ugy hiszem e mondást igen igen alkalmazhatjuk megyénknek. Én hiszem és remélem, hogy nem sokára megyénk minden iskolája isk. tak. pénztárral fog dicsekedni s a megyei hatóság is megfogja találni az alkalmas módot annak életbeléptetésére. Én boldognak érezném magam, ha e néhány sorral az ügynek valami hasznára lehettem volna.

Kiss Elek,
tanító.

Műkedvelői körestély.

A műkedvelő társulat két utóbbi — márcz. 15-iki és 26-iki — körestélyével fényes tanuljelt adta annak, hogy szép hivatásának ma ép ugy színvonalán áll, mint valaha, hogy fölváltva ugy a komolyabb, mint vidámabb jellegű nemes szellemi szórakoztatás minden igényeinek képes megfelelni. Amabban a szívnek nagy eszmékért, dicső

ösökért, időkért nagy lángoló érzelmeit kereste fel és hozta gyorsabb hullámzásba, — emebben a búfelejtő, könnyű tápot kereső kedély igényeit elégíti ki. —

Az estély műsora három számból állott: 1. „A rokonok.“ Vigjáték 1 felv. írta Elma néni. Személyei Juliska: Veres Emma, Jolán: Ludvig Olga, Irén: Pap Lenke, Berta: Pap Cécézi, Mariska: Nuridsán Kata, Boriska: László Kornélia. A darab alapeszméje: ne ítéljünk senkit, míg meg nem ismerjük. — Ez az első gyermek színdarab körestélyeinken; de semmi esetre se legyen utolsó, mert alig van valami, a mi az életben szükséges önbizalmat, bátor fellépést jobban megadhatná, mint az ilyen ártatlan, családias színészkedés. Önként érthető, hogy ovatosságot s a személyek gyakori változtatását igényli, nehogy egyik-másik gyermeknél szereplési viszketeget szüljön.

Gyönyörrel szemléltük és hallgattuk a kedves kis leánykakat ügyesen betanult és előadott szerepükben s az itt-ott ruatkozó természetes féltéknységet is javukra irtuk. Talán azt is megemlíthetők, hogy volt köztük különösen kettő, a kinek játéka valóban nagyon kevés kivánni valót hagyott fenn, de a megnevezést paedagogiai tekintetek tiltják.

2. „A hazug és fia.“ Bohózat 1 felv. többek után összeállította B. I. Személyei: Kardos Habakuk, birtokos; Gyula, fia, Jakab, cseléd. A programmon elhallgatott játékokat mi sem említjük, csak annyit mondunk, hogy ügyes játékkal a közönségnek egy néhány igen élvezetes perczet szerezték.

3. „A kávé néni kék.“ Tréfás énekeduet Schäfer August-tól. Zongora kíséret mellett előadták: Krizmanits Vilmosné és Balkay Istvánné. — Hogy az előadás jó és gyönyörkötető volt, azt az előadók nevei is kétségtelenné teszik; de itt vagyunk fényes tanúbizonyítással mi az egész hallgató közönség, kik az előadás által nyújtott valóban nem közönséges élvezet fejében pirosra tapsoltuk tenyereinket. — Csak előre!

LEVELEZÉS.

Vizakna, 1883. márczius 25-én.

Tegnap közgyűlést tartott városunk képviselő testülete, melynek tárgya a folyó hó 10-én, közpénztárunk s annak alapját képező oklevelek, szerződések számbavételére és leltározására kiküldött bizottság jelentése tette.

A napi rendre kitűzött tárgy felvétele előtt heves vita fejlődött ki a megelőző ülés jegyzőkönyvének két pontja felett, állítván egyik képviselő, hogy az nines a történetekhez híven szerkesztve; míg többen — sőt olyanok is, kik azon gyűlésben jelen sem voltak — a szerkezet mellett kardoskodtak, azt hozva fel egyik főérvül, hogy a jegyzőkönyv vonatkozó pontjának megváltoztatásával a hitelesítő bizottság lenne compromittálva? Végre megállapítván az ügy miben léte, a jegyzőkönyv egyik pontja kijavított. A másik pont kijavítása egy közbevetett indítvány által elűtetett. A kérdés a felett forgott, hogy a fennebb említett pénzügyvizsgáló bizottság helyesen járt-e el feladata megoldásában? s miben állott megbízatása? abban-e, hogy az okmányok számbavételével kiterjessze figyelmét az egész pénztári ügyre? s így az 1882-ik évi számadásra is tegye meg észrevételeit? vagy pedig csak az okmányok leltározására s elhelyezésére lett legyen kiküldve? E kérdés akként lett megoldva, hogy a többség magáévá tevén azon közbevetett észrevételt, miként a kiküldött bizottság igen szigoruan járt el s az által, hogy a mult évi számadást is megvizsgálta, feladatán tulterjeszkedve azt közölte, hogy ezen beadott jelentés és munkát a számadással törvényhatóságunkhoz felterjesztetvén, igen komoly következtül dolgok jutnak a megye tudomására, elhatározottat, hogy adassék vissza ezen munkát a bizottságnak újból átdolgozás végett.

A bizottság beadott jelentése nem olvastatott fel, sőt még azon kérdést sem tette fel elnök, hogy kívánja-e valaki annak felolvasását? így határozott felette a többség anélkül, hogy tartalmával megismerkedhetett volna. Ez okból a kiküldve volt bizottság tagjai — egynek kivételével — sérelmet látván ez eljárásban, azon kijelentés mellett, mert a mit irtak jelentésükben, érett megfontolás után irták, s mert másodsor teendő jelentésükben ugy sem mondhatnának egyebet, mint a mit beadványukban kifejtettek, — kérték a bizottságban résztvételtől felmentésüket, mi meg is adatott s így a polgármester elnöklete alatt új bizottság neveztetett ki, melynek köteletségévé tététt, hogy csakis az okmányok számbavételére s új jövedelmi források javaslatba hozására terjeszkedjék ki. — Végre bizottsági tag T. K. felemlítve, hogy egy ily eljárás általi sérelmet elhordozni nem tud, de másfelől mert a bizottsági munkát félrevetése által könnyen oly eredmény állhat elő, melyért a felelősségben osztozni nem akar, kijelentette, hogy a felelősséget azokra hárítja, kik a meglévő hiányokat nem komolyan orvosolni,

hanem elfedni kívánják, képviselő tagsági jogáról lemond s a gyűléstermet elhagyta.

Mit foglal magában a kérdéses jelentés és előterjesztés, egész bizonyossággal tudni nem lehet, mert nem olvastatott fel, de okunk van hinni, hogy abban igen komoly dolgok foglaltatnak, miután az előjáróság szükségesnek látta eltitkolása tekintetéből ezen, az alkotmányos élet történetében hallatlan esínnyhez folyamodni; s elvetetni határozta a beadványt anélkül, hogy a szavazók többsége csak sejtette volna is, mi van benne írva. — Reméljük azonban, hogy mégis köztudomásra jut, mert nem hisszük, hogy a megsértett bizottsági tagok felebbezés útján ne kívánnák sérelmüket, mely egyszersmind a közönségé, orvosoltatni.

Ezután még némely helyi érdekű ügyek láttatván el, a gyűlés nem kevésé méltatlankodó tagjai szétszólottak. — Videant Consules . . .

Gy.-Fehérvár, 1883. márcz. 23.

Tisztelt Szerkesztőség!

Azon helyzetben lévén, hogy a városunkban megalkult kisededő-egylet jelenlegi anyagi állásáról is némi közlést tehetek, a t. szerkesztőség ezen ügy iránti nemes érdeklődéséből kifolyólag örömmel teszek eleget ígéretemnek. Egyletünk vagyoni helyzete, melyet a választmány f. hó 11-én egyelőre megállapított, fényesnek egyáltalán nem mondható, de az egylet rövid pár hó óta megkezdett működésével elég szép eredményt tüntet ki, sőt már is elégséges arra, hogy — ámbár kissé szűkebb terjedelemben, miként minden kezdeményezésnél szokott előfordulni — az intézet meguyitható legyen. — Az e célból kiküldött bizottság meg is lett bizva, hogy az intézet kívánalmainak — egyelőre bár szűkebb körben — megfelelő helyiség megszerzése iránt intézkedjék s az eredményt bejelentse.

A választmányi ülésen, mielőtt a tényleges vagyoni állapot tisztázása iránt a tárgyalás megkezdett volna, az egylet, valamint a választmány elnöke Novák Ferencz, városunk polgármestere nemes keblűségének s minden jó ügy iránti meleg érdeklődésének ez alkalommal is igen szép példáját adta. Nemes tulajdonainak eképeni jellemzése s tisztos személyének a nyílt térbeni kiemelése legkevésbé sem vehető meg elfogultan gondolkozó előtt is hízegésnek, mert hisz a tények bizonyítanak. Tudjuk, hogy a győri árvízkarosultak javára mily lelkes indulattal eszközölte a segély-adományok gyűjtését, valamint azt, hogy a bukovinai magyarok hazaszállításának elősegítésül városunk anyagi helyzetéhez és a körülményekhez képest minden megbízatás nélkül is minő készséggel és hazafias érzülettel, s minő eredménynyel eszközölte a pénzügyűjtést. — Ez alkalommal is a kisededő-egylet anyagi helyzetének elősegítésül egy 100 frtos államadósági kötvényt tíz évre terjedő szelvényekkel s ezen kívül két 12 frt folyó érték szerinti vörös kereszt sorsjegyet tett le az ülés asztalára, melyek a jelen volt egyleti pénztárnoknak további kezelés végett nyomban átadtván, az adományozónak szívélyes köszönet és elismerés nyilvánított. — Ezután helybeli polgár és választmányi tag Kolm Ilyés tett le a kisededő-egylet javára egy 125 frtról szóló takarékpénztári könyvecskét, mely (eredetileg kevesebb) összeg letétemény képen egy felszólt daltársulattól maradván hátra, azt megbízatása folytán gyümölcsözőleg kezelvén, mindaddig fenntartotta, míg azt egy nemes célra fordíthatja; az alkalom jelen lévén, felajánlotta és átadta a kisededő-egyletnek. Nemes keblűségéért hasonló köszönet és elismerés nyilvánított. — Ezután előterjesztetett elnök által két más takarékpénztári könyvecske az elmúlt nyár folyamában tartott népünnepély s s a folyó hó 3-iki hangversenyből tiszta jövedelem képen begyűlt összes 319 frt 59 kral. Továbbá egy takarékpénztári könyvecskét a helybeli takarékpénztár által az elmúlt 1882. évi osztalékából adományozott 173 frt 80 kr s magán uton gyűjtött 12 frt, összesen 185 frt 80 krról. Előterjesztetett továbbá négy gyűjtőív, melyekben ezideig 10 alapító irt alá 25 frt alapítási díjjal, 21 részvényes, három évre, évenkénti 3 frt részvénytől és több pártoló tag mintegy 150 frt összeggel. Az alapítási és részvénytől az évre számításba vétetett 313 frt összeg, mely ez évben már befoly s egyrésze már be is fizetett. A pártolási díjak, miután az aláírások az alapszabályok meghozatala előtt történtek, azok osztályozásáig ezuttal még számításba nem vétettek. Ezekhez jön még a városi közönség által ez évre is már megszavazott és előirányzathba vett 500 frtnyi összeg. S végre egy 12 frtos önkéntes részvénytől, melynek három éven keresztül leendő fizetésére helyben lakó nyugalmazott m. kir. honvéd ezredes Wellikán Vilmos kötelezte magát, ki iránt hasonló elismerés szavaztatott meg.

Ezek szerint a jelenlegi tényleges vagyoni állapot, melynek nagyobb része a takarékpénztárban gyümölcsözik, összesen 1567 frt 39 kr. Az ehhez képest megállapított mérleg szerint is évenként mintegy 1000 frt jövedelem foly be. Azonban közelebbiről gyarapodást fog érni a vagyoni állapot s ezzel a jövedelem is egyfelől a be nem számított 150 frt pártoló díjjal, a még megnyerendő további alapító részvényes és pártoló tagokkal, az

e nyár folyamában rendezendő népünnepélyekkel és táncvigmakkal s végre, az intézet megnyitásával, az országos kisdédó-egyesület részéről biztos kilátásba helyezett évenkénti 200 frtnyi segélydíjjal.

Mindezek számbavétele és megállapítása után a gyűjtő ügynökök felhívták, hogy megkezdett, de be nem végzett működésüket alapító, részvényes és pártoló tagok szerzése körül teljes készséggel s a nemes ügy iránti lelkes buzgalommal folytassák, s az eredményt három heti határidőn belül együttesen bemutassák. — Az egy- let belső szervezése körül is fordult elő a fenntartó választmányi ülésben egy és más tanácskozás s a jövő közgyűlé- sen előterjesztendő némely javaslat. Erről azonban később.

r. l.

Abrudbánya, 1883. márcz. 19.

— Márczius 15-iki ünnepély. —

Az abrudbányai polgári olvasó és társalgó-egylet, miként fenállása óta minden évben, úgy az idén is meg- ünnepte márczius 15-ikét, mint a nemzet ujja születésé- nek nagy napját. Az ünnepélyen igen szép számu közön- ség volt jelen, az egylet nagyterme zsúfolásig megtelt.

Az ünnepély műsora a következő volt:

1. „Nyitány” az egyesült zenekar által.
2. „Hymnus” előadja a polgári vegyes dalkör.
3. Megnyitó beszéd az egylet elnöke által.
4. „Nem törődve” énekl a polgári vegyes dalkör.
5. „Losonczy özvegye” Tóth K.-tól szavalja Szeder- jesi Ilona.

6. „Szerelmed add csak nékem” quartett, éneklék Vári Anna, Szabó Mái, Székely István és Kutli Lajos.
7. Felolvasás ifj. Képes Ferencz által.
8. „Nem gondolk.” Népdal, énekl a polgári ve- gyes dalkör.
9. „15-ik márczius 1848-ban” Petőfi Sándortól sza- valja Szócs Albert.
10. „Szózat” énekl a polgári vegyes dalkör.
11. „Induló” az egyesült zenekar által.

A program minden egyes pontja igen jól sikerült, s a közre működő tagokat a szép számu közönség zajos tapsokkal tüntette ki.

A felolvasók és szavalók a legszebb elismerésben részesültek, mert szünni nem akartó éljenzés lett jutalmi hazafias fáradozásuknak.

Ki kell emelnünk a polgári vegyes dalkört, mely mint ilyen ezen ünnepélyen működött először nyilváno- san, még pedig annyi ügyességgel és készséggel, hogy a „Nem törődve” című dalt és „Szerelmed add csak né- kem” című quartettet a közönség meg is újrátta. A dicséret nagy részben Hazai Sándor karnagyunkat illeti, ki a quartettet maga tette le négy hangra, s a darabok betanításánál sem kimélt semmi fáradságot. Nem hagy- hatjuk említés nélkül, mert igen jól vette ki magát, hogy a közre működő nők egyforma ruhába öltözve, vállukon nemzeti szalaggal, a férfiak pedig hason színű kokárdá- val mellükön léptek föl, s az ünnepély fényét ez által is emelték.

Meg kell dicsérnünk még a Gyutz és Prikulics veze- tése alatt álló zenekart is, kik mind a 16-an az ünnepély alatt ingyen zenéltek, s kitünő zenéjük lekesítőleg hatott.

Az ünnepély végén az egylet elnöke a bukovinai magyar testvéreink kakasköltésére, adakozásra hiva föl a lelkesült közönséget, mindjárt akkor 14 frtint gyűlt össze a mely esekely, de hazafias indulattal adott, összeg illetékes helyére már elküldetett.

Abrudi.

Balázsfalva, 1883. márczius 16.

A Balázsfalván alakult „Concordia” egylet Oni- sioru Todor elnökléte alatt folyó évi márczius hó 11-én Balázsfalván tartotta meg alakuló gyűlését, mely alkalom- mal az egyesület tervezője s jelenleg elnöke következő beszédet tartotta, melyet ezennel közlünk:

Tisztelt közgyűlés!

„Concordia Balázsfalván” című egyletünk alapsza- bályai a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által 1883. évi január hó 19-én 3562. szám alatt elfogadtattak. Teljes meggyőződésem az, hogy ezen megörvendez- tető hír, valamint az én, úgy a tisztelt alapító tagok ke- bleiben is a magas m. kir. kormány iránt, ki terhelő ne- hézségeinket és áldozatainkat tudomásul vevén, méltá- nyos tekintetbe venni méltóztatott, a legmelegebb hála- érzetet költötte fel.

Tiszt. közgyűlés! Sokan azon idegenek közül, kik városunk anyagi helyzetét nem ismerik, azon kérdés meg- oldásául fognak foglalkozni, hogy mi lehetett kényszerítő oka ezen egylet alakításának? vagy talán nem balázsfal- ván találtak-e mind megannyi tudvalevő nagy alapok? s tehát minek ez alap? Ezen feltehető kérdés megfjtése megtalálható az általam 1878-dik évi december 29-én tisztelt polgártársaimhoz intézett azon felszólításomban, melynek alapján egyletünk megalapítása indítványozására indítottam és a melyben kinyilatkoztattam, miszerint mi egy 1000 lélekű álló városi közlakosság, egy alig 60 katasteri hold és 860 □-öl területet terő szántóföld évi terményeiből meg nem élhetünk; és hogy városunk évi, alig 600 frtot terő tiszta jövedelméből még csak a ren- des községi hivatali közegek és szolgálati személyzet évi fizetését sem képes fedezni, s hogy városunk más tíz- sőt tán százazerekekkel rendelkező városokkal párhuzamos versenyt állhasson ki, kénytelenek vagyunk szükségait

saját vagyonunk csökkenésével nagyon terhes közrovata- lok utján fedezni.

A vágy, hogy városunk, bár csendes léptekkel, anyagi és szellemi fejlődése felé és előre haladhasson, indított engem az 1879. évi jan. 12-én tartott táncviga- lom megteremtésének tekintetéből a tisztelt tagok szíves pártolását és jóindulatú igénybe venni; ezen táncviga- lom befolyó tiszta jövedelem van hivatva alakulandó egyletünk alapját képezni. Ezen igy sikerült táncestély tiszta jövedelme a tagok buzgó pártolása folytán 240 forintot tett, mely összegből 149 forint gyümölcsötetés végett azonnal biztos kezekbe kiadatván, az magát 280 forintra nötte ki; 91 forint tartatván vissza az egylet költségei fedezésére.

Igen jól tudjuk, t. közgyűlés, hogy minden a mi eddigelé történt városunk érdekében, az mind saját er- szényeinkből tétetett meg; — reméljük azonban, hogy a tisztelt alapító tagok buzgó áldozatkészsége s az alapva- gyonnak lelkiismeretes kezelése által egyletünk képes leend városunk minden terheit elhordozni, mert ez egyle- tünk célja.

Midőn közös célunk oltárára letett áldozatukért a mélyen tisztelt alapító tagoknak szívem legnagyobb me- legével ezennel köszönetet nyilvánított, s midőn egyletünk érdekében tanúsított eddigi szíves támogatásukat továbbra is kikérem, — van szerencsém a gyűlést megnyitottnak nyilvánítani, s kérem, szíveskedjenek a választó jogosult t. tagok alapszabályaink 16—17. §§-ai értelmében egy- leti vagyonunk kezeléséhez szükségeset kezeli, illetve tanács-választmányt megválasztani, éppen csak az alapító tagok névjegyzékének felolvasására kérvén még ki a t. közgyűlés rövid türelmét.

(Itt a lapunkhoz is beküldött alapító tagok névsora felolvasatott.)

Ezzel a választás revén kezdetét, a kezelő, illetve igazgató tanácsba béválasztattak: elnök Onisioru Todor, alelnök Turku Bázil, pénztárnok Pepelovics Miklós, ellenőr Thát György és jegyző Barbatu György urak, taná- csosokul pedig Jánzá Mihály, Stregeanu Bázil, Domsia Izidor, Suciú Péter, Kosztéa Bázil és Bugner Sándor ren- des-, Jánzá János, Ruszán Luka és Berzán Vasile urak pedig póttagokul, s végre az ellenőrző bizottságba tagokul Dániel István, ifj. Turk Demeter, Stregéanu Augustin, Kimpián Demeter, Bretter Mórtecz és Salamon László urak választattak meg, s ezzel a közgyűlés elnök részé- ről befejezettnek nyilvánított.

O. T.

VEGYES HIREK.

— **Jönnek a bukovinai magyarok!** Nagyobb örömhír nem érhetet volna most, mint az a tény, mely a magyar nemzet áldozatkészségének, lelkesedésének fé- nyes eredménye! De ez csak kezdet, folytatni kell tovább is, mert ez nem csak számban erősíti e nemzetet, hanem anyagi erőben is gazdagítani fogja hazánkat. — Kerjük olvasóinkat az ügy további pártolására. — A legkiválóbb közönettel vettük Da m ő Vilmos verespataki j. szolgabíró által beküldve t. Ajtay Jánosnak, ezen a közügyért és közjóért mindig áldozni kész hazánkfiának Verespatakon eszközölt gyűjtését, összesen 60 forintot, következő adakozóktól: Ajtay János, kameralista bányatársulat, „Ferdinánd” bányatársulat, Verespatak községe, „Betrina Sz. József” bányatársulat, Dregán János 5—5 frtot; „Mária menyemenetele” bányatársulat 10 frt; „Szent Ferencz” és „Mózes” bányatársulat 3 frt; Moldován Lajos, Eber- gényi Mózes, Boér Béla, Ebergényi Sándor 2—2 forint; Gruber József, Zsurka József, Ebergényi Soma, Apostol Alajos, Damó Vilmos, Obvéger Vilmos, Kornya Károly 1—1 frt, Gruber Sándor, Aron Bálint, Gundhart Lipót 50—50 kr; Csóra Sándor 30 kr; Bodnár Károly 20 kr. Veresegyházról Dobolyi Zsigmond tanuló 50 kr. — N.- Enyedről: Jakab Károly 1 frt, Lukács Ferencz, Vitá- lyos Ferencz, Vitályos József, Rájlinger Ferencz 25— 25 kr. Obrázsárol Zalányi Farkas 1 frtot — Összes ed- dig gyűjtésünk: 223 forint 88 kr.

— **Kinevezések:** Főispán ur ő mlga Gelei József ügyvéd és jogtudor jelöltet, Botár Ferencz ügyvéd jelöl- tet és Jenei Eleket megyei közigazgatási gyakornokokká, Benedek Gábor, Kovács Lajos, Ajtai Lajos, és ifj. Lud- vigh Jánostm. közigazgatási díjnokokká (300 frt fizetés- sel és 60 frt lakbérrel) folyó hó 30-án 96 eln. sz. a kinevezte.

— **Br. Kemény Gábor** kömunka és közlekedési m. kir. miniszter ő nmlga f. hó 28-án d. e. Kolozsvár- ról a gyorsvonattal városunkba érkezett édes anyja és rokonai látogatására. Miután ő szigorú incognitóban érke- zett és az ünnepélyes fogadások elmaradását kívánta, az indóháznál csak főispán ő mlga, Csató alispán, Török m. főjegyző, Vajna és Finna városi tanácsosok fogadták, kik- nek üdvözlését ő nmlga kézzelírattal viszonzta. F. hó 30-án este ő nmlga a gyorsvonaton elutazott Budapestre.

— **A nagy-enyedi ref. egyházközségnek** e hó 27-én tartott képviselői gyűlésében a néhai Sándor Elek halálával megüresedett főgondnoki állomásra Ko- vács Sándor, Kovács Gyula és id. Gáspár János lettek kijelölve, s tehát ezek közül fog a kerületi gyűlés választani.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** A folyó évi általános jövedelmi pótdadó kivetési listajstromok a község (város) házánál 8 napi közszemlére kitétetnek, miről az adózó közönség oly figyelemzetéssel értesítettik, hogy ne- taláni felebbesések 8 nap alatt beadandók. — N.-Enye- den, 1883. márcz. 28-án. Navratil György kir. adó- felügyelő.

— **Kinevezések a n.-enyedi ker. börtönhöz.** A vezetésem alatti kir. kerületi börtönhöz Mészáros József torozkőszentgyörgyi lakos cs. k. tartalékos szakasz- vezetőt, Gaál László nagykerősi lakos. cs. k. tartalékos tizedest, Mészáros Miklós felenyedi lakos, cs. k. tartalékos tizedest, Barátosi Sándor m. k. 29. honvéd- zászlóaljbeli tizedest, Lukovics János, kolozsvári la-

kos, cs. k. tartalékos katonát, Krizsbai György, nagyenyedi lakos, cs. k. tartalékos katonát, Thót István, nagyenyedi lakos, cs. k. tartalékos katonát, Técsi István, nagyenyedi lakos, m. kir. szab. állományú honvédet, Hrupán Kifor, nagyenyedi lakos végeleboesatott honvédet és Vén Andras kovásznai lakos végeleboesatott honvédet ideiglenes minő- ségű II. osztályú közörökké neveztem ki. — Nagy-Enyen 1883. évi márczius 28-án. Balkay, igazgató.

— **A rendkívüli hideg,** havas és szeles időjárás országsszerte; általános közbámulatra azonban f. hó 27-én este 7¹/₂ órakor délről nehéz fellegek tornyosultak, villám villám után cikázott és sebes zápor eső omlott. A la- pokból látjuk, hogy ugyanaz napon Kassán, Temesvárt hasonló eset volt, Miskolcra pedig 14 szer ismétlődő kisebb-nagyobb erejű földrengés volt.

— **Időjárásunk** megint hidegebb a kelletnél. Utóbbi két na- pon reggel a hőmérő fagyponon alól és délelben is csak +2, illető- leg +5 R^o-ot mutatott. Márczius hó középértékeletében +2 R^o, míg február-é 0° volt. Leghidegebb napja márcziusnak 24-ike vala, mikor reggel a hőmérő —10°-ra szállott, holott februárban —9°-nál nagyobb hideget nem észleltünk.

LEGUJABB.

Ma, 31-én déli 12 óra után feladott távi- rati sürgöny szerint a gyilkossággal Spanga Pál, nyitramegyei, Ribiki születésű, urasági szolga vádol- tatik, ki megszökvén, a budapesti főkapitányság köröztetni, kérve elfogatását. Nevezett középtermetű, 168 c. m. magas, szőke, kék szemű, bal arczán sebforradásos.

A „Közérdek” távirata.

Feladatott Budapestben, márcz, 31-én, d. u. 3 ó.
Érkezett márcz. 31-én, d. u. 4 ó.

Mára 22 képviselő ülést kívánt, az egész ház és a főváros még most is a rémület hatása alatt áll. A főrendiház üzenetét jegyző, fekete posztóval bevont karddal, mély gyászos diszmagyar ruhában hozta át; mély megindulással fogadtuk. Temetés ma d. u. 4 órakor. Beszentelést Simor bibornok- primás végezi. A hullát a család zavari sirboltjába szállítják; kíséretül a ház elnöke 7 tagu bizottsá- ggal kiküldetett. Gyilkosság gyanujával terhelt Spanga elfogatott, de szállongó hírek többnyire megbizhatatlanok.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN. SZILÁGYI FARKAS.

KIADÓ-TULAJDONOS: WOKÁL JÁNOS.

Sz. 616—1881.

k. i.

Árverési hirdetmény.

Vizakna város képviselő testületének idei már- czius hó 24-én tartott közgyűlése 38. számu hatá- rozata folytán, a város allodiumához tartozó ka- szálók és szántók hét egymásután következő évekre ugymint: 1883-ik év április hó 9-től 1889-ik év december hó 31-ig bezárólag **folyó évi április hó 9-én délelőtt 9 órakor** a tanácsház tanács- közási termében nyílt árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe fognak adatni, — miről bérleni szándékozók oly hozzáadással értesitetnek, misze- rint az árverezési feltételek a hivatal helyiségében bármikor is megtekinthetők s hogy kellőleg felsze- relt és bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok gyan- ottan az árverezés megkezdéseig elfogadtatnak.

Vizakna, 1883. márczius hó 28-án.

A városi tanács.

Winkler János

kereskedésében Nagy-Enyeden

következő tisztán kezelt borok kaphatók u. m.:

79-beli asztali bor litre 30 kr. — 79-beli asztali bor II. 25 kr. — Rácúrmös 28 kr. — 82-beli asztali bor 20 kr. — Különleges 40 kr. 3—3 és aszaborok.

Alóli mint BROGLE JÓZSEF budapesti jóhírnevű gépgyáros bizományosa, tisztelettel tu- datja a helybeli és vidéki gazdaközönséggel, hogy nála nevezett gépgyáros készítményeiből

trienr, tengeri morzsoló és tisztító rostákból

pár darab mindig készletben van és ezek, vala- mint a készletben nem levő gépek bármelyike is nála **gyári áron** vásárolható, illetőleg megrendelhető.

3—3

Ungerpek Miklós.